

Chronologisch feitenonderzoek

1. Medio juni 2001

De heer De Jong van hogeschool Delta BV neemt telefonisch contact op met de financiële afdeling van de directie HBO naar aanleiding van het Hobeon onderzoek. Op zijn vraag naar het doel van het onderzoek wordt geantwoord dat dit niet gericht is op onregelmatigheden in de bekostiging, maar op behoefte aan masters in het HBO. De heer de Jong wordt verzocht om in een brief zo concreet mogelijke informatie te geven.

2. 20-06-2001

De heer De Jong stuurt het ministerie een brief (zie bijlage 1) naar aanleiding van het Hobéon-onderzoek. De Jong constateert oneigenlijke concurrentie, omdat frauduleuze instellingen nieuwe toetreders belemmeren. Het plv. hoofd van de financiële afdeling van de directie HBO neemt deze brief rechtstreeks in behandeling. Daar wordt de - achteraf beschouwd - onjuiste inschatting gemaakt dat deze brief geen reden is om direct tot actie over te gaan. Achtergrond van deze inschatting is dat Delta-universiteit in het verleden een proces tegen OCW heeft gevoerd in relatie tot bekostiging van masteropleidingen uit overheidsmiddelen.

3. 03-09-2001

De heer De Jong belt de directeur HBO direct na diens vakantie, omdat het ministerie niet op zijn brief (van 20 juni) heeft gereageerd. De Jong vermoedt dat dit willens en wetens gebeurt ('samenspanning tussen het departement en de bekostigde hogescholen').

De directeur HBO weersprekt telefonisch het vermoeden van De Jong en maakt met hem een afspraak voor 3 oktober.

De directeur HBO verzoekt De Jong om een verdere onderbouwing en nadere informatie om het gesprek goed te kunnen voorbereiden.

4. 08-09-2001

De directie HBO ontvangt een brief van Hogeschool Delta bv met de specificatie van de vermeende fraude en de bevestiging van de afspraak voor 3 oktober. De directeur HBO verzoekt zijn afdeling Aspect- en sectorbeleid en Bestuur (AS) om in overleg met de interne juristen dit gesprek voor te bereiden. De directeur HBO ontvangt in dat kader op 24 september het advies om het gesprek op 3 oktober door te laten gaan hoewel, vanwege de voorgeschiedenis van Delta University en de protocolafspraken met Cfi over de regievoering bij klachten over onregelmatigheden, het aangewezen zou zijn om het dossier over te dragen aan Cfi.

5. 03-10-2001

Omdat de directeur HBO ziek is, wordt door het secretariaat van de directeur het gesprek uitgesteld. Op 8 oktober is de directeur HBO weer hersteld. Op 10 oktober wordt de afspraak definitief gemaakt voor 12 oktober.

6. 12-10-2001

Het gesprek tussen de heer De Jong en de directeur HBO (zie bijlage 2) vindt plaats in aanwezigheid van het hoofd van de afdeling AS en een jurist bij de directie HBO. In dit gesprek toont De Jong formulieren met handtekeningen die een onduidelijke status hebben. De directeur HBO wijst erop dat het ministerie voor een adequate beoordeling meer informatie nodig heeft en vraagt of De Jong de formulieren wil achterlaten. De Jong wil de directie HBO wel de mogelijkheid bieden om de formulieren uitgebreider te bestuderen, maar geeft aan dat achterlaten van de informatie niet aan de orde kan zijn. Daarom wordt het gesprek niet voortgezet. Wel zegt de directeur HBO toe dat er een verslag gemaakt zal worden en dat hij over de

kwestie spoedig contact zal opnemen met de directeur-
generaal Hoger Onderwijs en Wetenschap (DGHW).

De directeur HBO besluit met niemand te spreken over het
gesprek om de heer De Jong niet voor het hoofd te stoten en
eerst te overleggen met DGHW.

7. 16-10-2001

De directeur HBO informeert DGHW. Gezien de ernst van het signaal spreken ze af dat DGHW de heer De Jong voor een gesprek zal uitnodigen.

8. 17-10-2002

De Jong belt met de directeur HBO en meldt dat hij vermoedt dat er 'gelekt' is uit het gesprek van 12 oktober. In het weekend dat volgde op het gesprek van 12 oktober is De Jongs partner de toegang tot het gebouw van de Hogeschool Delta bv ontzegd. De Jong vermoedt dat dit komt omdat deelnemers aan het gesprek de hogeschool IJsselland of de HBO-raad hebben benaderd.

9. 17/18-10-2001

De directeur HBO onderzoekt of de deelnemers aan het gesprek van 12 oktober hebben gelekt. Daarvan blijkt geen sprake te zijn.

10. 18-10-2001

De directeur HBO belt met De Jong en meldt dat er niet is gelekt uit het gesprek van 12 oktober. De Jong vertelt dat zijn bron spreekt over de 'highest person of the ministry' - DGHW dus. Directeur HBO geeft aan dat dit niet kan omdat DGHW pas is geïnformeerd ná het weekend dat De Jongs partner de toegang tot het gebouw van Hogeschool Delta bv is geweigerd. De directeur HBO concludeert dat er geen sprake kan zijn van 'lekker'. (De directeur HBO beschouwt de beschuldiging van 'lekker' vooral als een uiting van wantrouwen).

11. 29-10-2001

De jurist van HBO stuurt het eerste conceptverslag van het gesprek van 12 oktober aan De Jong. Daarna is er een paar

keer schriftelijk en telefonisch contact over het verslag tussen De Jong en de directeur HBO. Het verslag is door de heer De Jong nooit officieel vastgesteld.

12. 13-11-2001

- De heer De Jong en mevrouw Van Leeuwen van Hogeschool Delta bv stellen de Tweede Kamer op de hoogte van hun brieven aan het ministerie (waarschijnlijk de brieven van 20 juni en 8 september) en brengen de leden van de Kamer op de hoogte van hun persbericht over de fraude van honderd miljoen euro in het HBO.
- De directeur HBO ontvangt kopieën van de faxen.
(bijlagen 3)

13. 13-11-2001

- In verband met de actualiteit houdt de directeur HBO de verzending aan van het concept verslag van het gesprek op 12 oktober, omdat er geen overeenstemming is over al dan niet opnemen in het verslag van het verzoek van de directeur HBO aan De Jong om de formulieren achter te laten. De Jong weigerde dat tijdens het gesprek.
- DGHW nodigt De Jong uit voor een gesprek op de volgende dag, in aanwezigheid van de Accountantsdienst (AD).

14. 14-11-2001

Na het gesprek tussen De Jong, de directeur van de AD, DGHW en diens persoonlijk medewerker voert De Jong een apart aanvullend gesprek met de directeur AD. Meteen daarna worden de volgende acties ondernomen:

- De Minister wordt op de hoogte gebracht en geeft de AD een onderzoeksoopdracht
- Er wordt een brief verzonden naar de TK (HBO/01/45487)
(bijlage 4)
- In een persbericht wordt een onderzoek aangekondigd naar registratie van buitenlandse studenten in het HBO.

(bijlage 5)

Van het gesprek wordt een verslag opgesteld. (bijlage 6)

15. 15-11-2001

- De heer De Jong belt DGHW en bevestigt dat naar zijn oordeel niet DGHW het 'lek' is, maar dat dit de directeur HBO moet zijn geweest, en geeft aan dat het niet de bedoeling is geweest DGHW ten onrechte van iets te beschuldigen. Hij meldt verder dat hij de directeur HBO persoonlijk zal benaderen.
- De heer De Jong belt de directeur HBO en meldt hem niet te hebben willen beschadigen, maar dat hij wel moet concluderen dat directeur HBO het 'lek' moet zijn geweest. De directeur HBO geeft aan dat uit nader onderzoek blijkt dat de bijeenkomst waar gelect zou moeten zijn, een bijeenkomst op 10 oktober zou moeten zijn. De conclusie van de directeur HBO luidt dat er helemaal niet 'gelect' kan zijn op 10 oktober, omdat het gesprek tussen De Jong en de directeur HBO immers pas twee dagen later plaatsvond. (De Jong had zoals gezegd in zijn reactie op het verslag van 14 november al aangegeven dat de directeur HBO het 'lek' niet kon zijn).
- De heer De Jong zegt toe om een en ander daags erna bij zijn bron te verifiëren.

16. 15-11-2001

Naar aanleiding van een bericht in de Volkskrant zoekt de directeur HBO telefonisch contact met de heer Koeman (lid van het College van Bestuur van de Saxion Hogeschool, voormalig voorzitter van het College van Bestuur van de Hogeschool IJsselland). De Volkskrant citeert Koeman over een telefonisch contact met medewerkers van het ministerie. Als de directeur HBO hem vraagt wie dat geweest is, ontkent

hij dat dit aan de Volkskrant heeft gemeld. Hij verklaart dat over dit punt tussen hem en het ministerie geen enkel contact is geweest en legt deze verklaring later op schrift vast.

17. 16-11-2001

- De heer De Jong verklaart in een telefoongesprek met de directeur HBO dat zijn bron zeker niet met de directeur HBO heeft gesproken.
- De Jong en Van Leeuwen reageren via e-mail op het verslag van 14 november. In hun mail stellen zij onder andere dat zeker niet DGHW en de directeur HBO het 'lek' zijn geweest.

18. 19-11-2001

De heer Boom (voorzitter College van Bestuur Saxion) belt en meldt dat hij naar aanleiding van het voorgenomen accountantsonderzoek nog geen informatie van het ministerie heeft ontvangen. De directeur HBO geeft aan dat naar aanleiding van de opdracht aan de AD is afgesproken dat alleen de AD mededelingen doet over het onderzoek. Hij verwijst Boom naar de directeur AD.

19. 21-11-2001

De Jong en Van Leeuwen wordt schriftelijk gevraagd om aan te geven of zij een klacht indienen. Zij zien daar dezelfde dag - eveneens schriftelijk - vanaf.

20. 19 -12 -2001

De toegezegde tussenrapportage wordt aan de Kamer aangeboden (bijlage 7).

21. 07-01-2002

De Jong en Van Leeuwen sturen een fax aan de directeur HBO waarin zij terugkomen op hun eerder besluit om af te zien van het indienen van een klacht. Hun motivatie is onder andere dat de tussenrapportage van 19 december "meerdere onjuistheden en leugens" zou bevatten. Ook stellen zij dat er geen excuses zijn aangeboden.

22. 10-01-2002

De heer De Jong en mevrouw Van Leeuwen worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek om eventuele misverstanden over de klachtenprocedure te voorkomen en om hen te informeren over de stand van zaken van het onderzoek.

23. 28-01-2002

Publiciteit in NOVA; geen actie.

24. 16-01-2002

De Jong en Van Leeuwen sturen de directeur HBO een e-mail waarin zij bevestigen dat zij de noodzaak van een gesprek niet inzien en waarin zij aandringen op spoedige behandeling van de klacht.

25. 24-01-2002

De heer De Jong en mevrouw Van Leeuwen krijgen een brief waarin wordt bevestigd dat hun klacht in behandeling is genomen.

26. 27-02-2002

Aanbieding tijdens een persconferentie in Nieuwspoort van het Accountantsdienst rapport over onregelmatigheden met de bekostiging van buitenlandse studenten bij zes HBO-instellingen.

Zoals ik in het debat met u op 7 februari 2002 heb meegedeeld, worden op het ministerie tal van signalen van klokkenluiders ontvangen.

Ik heb opdracht gegeven deze signalen te ordenen ten behoeve van een overzicht van de relevante meldingen en ben voornemens dat stuk deze week aan u toe te sturen.